Jüdische Pester Zeitung.

ייִדישע פעסטער צייטונג

דיעזעס בלאטט ערשיינט
דרייטאגיג, מיטוואך, פרייטאג,
אונד קאמט
פיר עסטערייך-אונגארן
נאנציעהריג 10 גולד.— קר. ע. וו.
האלביעהריג 5 גולד.— הר. ע. וו.
פיערטעליעהר. 2 גולד.50 קר. ע. וו.
פיר'ם אויסלאנד
נאנציעהריג 11 גולד.— מר' ע' ו'
האלביעהריג 5 גולד.50 הר' ע' ו'
פיערטעליעהר. 2 גולד.75 קר' ע' ו'

אויך די ,זע צייטונג קאנן מאן
יעדען טאג
פרענומערירען
אונד דער פרענומעראציאנס-פרייס'
בעזונגס מיט דעם פאסטאמט דעם
ערסטען בלאטעס.
דיא רעדאקציאן בעפינדעט
זיך אין
פעסט
וויאיטצנער בולווארד נומ' 29,
וואהין מאן אויך דיא פרענומעראציאנס-גבלירען צו זענדען בעליעבט.

Nr. 110. דרייצעהנטער יאהרגאנג פעסט, מיטטוואך כז אלול ה.תרמ"א. Pest, den 21. September 1881.

גראָסער מיניסטער-ראַטה.

אם 19-טען דיעזעס וואָכע אין אָפען אין גראָסער מיניסטער-ראַטה אונטער פאָרזיצען זייער מאָיעסטעט אבגעהאלטען. דיא פאָלגענדע מיטגונג איז פאָלל בעזאָרגנים ווענען דעם רעזולטאַטעס מיניסטער-ראַטהס, אן ווילכעס איך דער געמיינזאַמע קרייגס-מיניסטער טהיילנעמען, זוך איך שאָן לענגסט דיא נאכריכטען פערבייטעט, דאס דער געמיינזאַמע קרייגס-מיניסטער פיר דאס יאהר 1882 איינע ערהאהונג דעס מיליטער-באַדשעטס פאָרדערט. — ווען לבע סוממע דער גע-מיינזאַמע קרייגס-מיניסטער פאָרדערט? — דאַרבער ליעגען דיא נאכריכטען עבען נאָכען פערשיעדען. אבער איך דיא גיעסטיגסטע נאכריכט מעלדע, דאס דיעזע פאָרדערונג מינדעסטענס זעכס מיללאָנען בעטראָגט. צו ווילכער סוממע אינגאַרן מינדעסטענס צוויא מיללאָנען בייטראגען מיסטע. —

ווען לאָסט עס זיך נכט לייגען, דאס עבען דאס מיליטער-באַדשעט אין דען לעצטען יאהרען אינע פאָרטווערענדע שטייגענדע ערהאהונג ערלאַטען האט. נאָך דער שטעלונג דער אינגאַרישען פערפאַססונג אונד אינרישונג דער דעלעגאַציאָנען, בעווילליגטען דיא ערסטען דעלעגאַציאָנען עסטערייך-אינגאַרנס פיר דאס מיליטער-באַדשעט קיינע פאָללען 72 מיליאָנען. — ווענ ווייטערע דעלעגאַציאָן מוסטע זיך צו ווען ערהאהונגען דעס מיליטער-באַדשעטס פערשטעהען, זא דאַרף דאַזוועלבע שאָן דייטע דיא דאַרף פאָן 94 מיליאָנען ערריכט האט. זיט דעם יאהרע 1868 איז אלזו דאס מיליטער-באַדשעט אים פאָללע 22 מיליאָנען געשטיגען. — ווענס אינע ערהאהונג דעס קרייגס-מיניסטער ווייטער אינע ערהאהונג דעס קרייגס-באַדשעטס אים 6 מיליאָנען, דא וויד דאַזוועלבע אים פערהעלטנים סע צום קרייגס-באַדשעט פאָן יאהרע 1868 אים פאָללע 28 מיליאָנען דאַהער זיין!

עס איז זעהר נאַטירליך, ווענן דיא אָפענטליכע מיינונג אנגעזיכטס דיעזער טהאטזאַכע פאָלל באַנגען אונד זאָרגען איז. מאן האט זיך זעהר גע-פרייט, אלס עס אין דיעזעס יאהרע דעס אינגאַרישען גלייכונגס-מיניסטער, אינע פערבעסערונג דער אינגאַרישען שטאאטס-פינאנצען הערבייפיהרען, וואָרום אינזערעס יאָהר אין נשטען פאָן עשיא צוויא מיללאָנען גולדען ערוואַרטס. מאן האָפפטע אינעס פאָן בייזען, מאן האָפפטע נעמליך, דאס ענטוועדער דיא שייער דריקענדע שטייערלאַסט, אדער אבער דיא שטאאטס-שולד, אם 2 מיללאָנען פערמינדערט ווערדען ווירד. אבער נכטס פאָן אלל דעם געהט אין ערפילונג. דער קרייגס-מיניסטער פאָרדערט אינע ערהאהונג דעס מיליטער-באַדשעטס אים זעכס מיללאָנען, וואָצו אינגאַרן ווענסטענס צוויא מיללאָנען בייטראגען מוס. דער אינגאַרישע פינאנצמיניסטער האט אלזו יאָהל דיא פינאנצען אינגאַרנס אין דער וויזע געראָבען, דאס הערנים צוויא מיללאָנען נשטען צוואַכסען, דאָך זאָללען נון דיעזע צוויא מיללאָנען נכט אין דיא לעערען שטאאטס-קאַססען, זאָנדערן אין דיא קאַססען דעס געמיינזאַמען קרייגס-מיניסטערס פיר מיליטער-צווקע פליסען. אונד האט מאן איינמאל אינע ערהאהונג בעוילליגט. דא דיעזע דעס פאָרט. דיעזעס איינע מאל ווערדען ווייטר דיא צוויא מיללאָנען הערגעבען, וועלכע, ווא געזאגט, דער פינאנצמיניסטער געוואָנען האט. אונד אים געכסטען אהרע אונד אין דען ווייטערען פאָלגענדען אהרען? — וואהער זאָלל דיעזע ערהאהונג דעס מיליטער-באַדשעטס אין דער צוקונפט גערעכט ווערדען? עגטווידער דורך אינע נייע ערהאהונג דער שטייערן אדער דורך אינע נייע אנלייהע!

נון איז עס בעקאַנגט, דאס דיא בעפאָלקע-רונג אינגאַרנס אונטער דער שווערען שטייערלאַסט שאָן יעטצט פאָסט ערדרוקט ווירד. פאָן אינער שטייער-ערהאהונג קאָנן אלזו אינמאָגליך ווייטער דיא רעדע זיין. וואס ווירד מאן דענן טהון, אים דאס גלד פיר דאס ערהאהטע קרייגס-באַדשעט אויפצוטרייבען? מאן ווירד אינע נייע אנלייהע אויפנעהמען, נון, פיר דיעזע נייע אנלייהע מוס מאן אבער צינזען צאָללען, דיא ווייטערע נור דורך נייע שטייערן ווערדען ווערדען קאָנען. מאן ערזעהט אים אלל דעם. דאס דיא פאָרדערונג דעס געמיינזאַמען קרייגס-מיניסטערס ווענן אינער נייען ערהאהונג דעס מיליטער-באַדשעטס דאס לאנד אין אינע גראָסע פערלעגענהייט פערזעטצט.

אין אינגאַרישעס בלאטט שריבט: „אין דעם אם 19-טען דיעזעס אבגעהאלטענען מיניסטער-ראַטהע קאָם איך דיא בעפאָלשטעהענדע ווענדונג פון דעס קאַיזער-קאָנגס פראַנץ אָזעף מיט דעס רוסישען קאַיזער אלעקסאַנדער III. צוי שפאַרבען. מאן ווייס נכט, אָב דאס גאנצע בלאָס דער אינסטיטט פאָן פייערלעכקייטס-פערזוכונגען, אדער אבער צו אינעם וויכטיגען דריא-קאַיזער-בונד פיהרען ווירד. אללענפאלס שיינט דיעזע ווירד דער שטעקען, דען דיא ווענדונגען דער מאַגאַרען דייטשלאַנדס אונד רוסלאַנדס אין מאַנכען קרייזען הערפאָרגערופען האט. מאן פיהרכטע נכט גאנץ אהנע גרונד, דאס דער רוסישע קאַיזער זוינען גראָס-אונקל וולהעלם נור צו דעם צוועקע בעזוכט האט, אם אהן גענגען עס-מעריך-אינגאַרן אינגעגעהמען. אללע פערוכונגען דער אמטליכען בלעטער, דאס דיעזע צווייא-קאַיזער-צוואַמענקונפט מיט קיינער פינדליכען אבזיכט פערבונדען גענען אונס וואָר, פערמאָכטע נכט. דיא אינגערגנטען געמעטער גענגעלט צו בעריהמ-גען, וועלכע פעסט אונד שטייף דער מיינונג וואָרען: אין רוסישער קרייז, גענען אונזערע מאַגאַרישע שטעהט פאָר דער טהרהע, נון איז אבער איך אינע צוואַמענקונפט צווישען אונזערעס מאַגאַרען-בונד אונד דעס רוסישען קאַיזער שאָן פיר דיא נעכסטען וואָכען פעסטגעשעללט. נעהמען ווייר אָן, דאס גאנצע ווירד קיינען אונדערן צווקע האבען, אלס דען אינסטיגען פייערשאַפפטליכער פערוכערונגען, אויך אין דיעזעס פאָללע העטטען ווייר אינען קרייז דייטשנס רוסלאַנדס פיר דיא נעכסטע צוקונפט נכט צו בעזאָרגען. קאָممט אבער זאָגאר אין דריא-קאַיזער-בונדנים צו שטאנדע, דא איז יא אויך ידע מאָגליכקייט אינעס נאָהען קרייגעס צווישען רוסלאַנד אונד עסטערייך-אונגאַרן אונבערונגט אינשעלאַסען. אין בונדנים מיט רוסלאַנד ווירדע אינגאַרן נכט פיהרען בעגרייפען. דאס איז אינמאָל אינגעמאַכט. אללין מאן ווירדע זיך אויך הייצ פערשטעהען, ווענן הייצוטאָג ידע נעפאָהר אינעגעס קרייגעס שווינדען אונד דאס מיליטער-באַדשעט אין פאָללע דעסען בעדייטענד הערابגעמינערט ווערדען קאָנגט. וויא אבער, ווענן עבען אין דעס אינגעגלייכע, וויא צווישען דען מאַגאַרען עסטערייך-אינגאַרנס אונד רוסלאַנדס אינע אנגעהרונג שאַטטפינדעט. דיא פעלליכט זאָגאר צו אינעגס פאָרבלייבען דייא קאַיזער-בונד פיהרט — דער גענעראַלע קרייגס-מיניסטער מיט דער פאָרהערונג דעס מיליטער-באַדשעטס אין דער צוקונפט גערעכט ווערדען? ווען האבען ווייר דאנן גענוגגונג? ווייר ערהאלטען זאָגאנן דען גע-ווס ווענע בעלעבטען דייא-קאַיזער-בונד. אום טראַטצדעם אונד אלל דעס נאָך אין גראָסער עס מיליטער-באַדשעט בעשטייטען צו מיסען, אלס עהע דעס! וואס נשטעט אונס דיא בעפעסטיגונג דעס פערזעהנס, ווענן ווייר זאָללען אסאַבען מאכען מיסען, אלס העטטען ווייר מיט גאנץ אייראָפאַ אינגען קאָמפפ אויפצוהעמען, אונד ווילכע ערהאהונג העטטען ערסט דער געמיינזאַמע קרייגס-מיניסטער פיר דאס מיליטער-באַדשעט געפאָדערט. ווענן דיא צוזאַמענקונפט אלעקסאַנדערס III. מיט קאַיזער ווילהעלם אין דאנציג ווייקלר אינע פינדזעליגע רוטטונג ווענען אונזערע מאָגאַרישע פערזעלגע הייטטע?"

„דער געמיינזאַמע קרייגס-מיניסטער שיינט זיך צו דענקען: „דיא צוזאַמענקונפט אין דאנציג העטטע אומעראהן אינען קרייז רוסלאַנדס גענען עסטערייך-אינגאַרן בעדייטען קאָנגען. מאן העטטע אין דיעזעס פאָללע הינדערטע פאָן מיללי-אָנען הערבייטפאָפפען מיסען, אום דיעזען קרייז צו בעשטעהען. ווענן גלייכלעדיגליך דיא זאַכע גלאַטט אונד פייערלעך אבגעלייפען, זא מיסען יא נכט דיא פאָלגע עסטערייך-אינגאַרנס הייפאָן אללען נשטען צוגעהען! דיא קאָנגען נון פיראָה זיין, דאס דיא אנשטאַטט הונדערטער פאָן מיללי-אָנען, דאס מיליטער-באַדשעט בלאָס אים זעכס מיל-ליאָנען ווערדען ערהאהען מיסען!"

זא ווייס דאס אינגאַרישע בלאטט. עס לייגט אין אלל דעס אין נט שטיק ווערהייט. אללין ווייר האָפפען נאָך אומעמער, דאס איך דיא אינגאַ-ריישע רעגיערונג, עבען אין הינזיכט אויף דען נעגענ-ווערטיגען פרידען אין אייראָפאַ, דיא פאָרדערונג דעס געמיינזאַמען קרייגס-מיניסטערס צוריקוויזען ווירד. דיא אינגאַרישע רעגיערונג ווייס עס אם בעס-טען, דאס אינזער לאנד נכט פערהיג אויזט, נאָך גראָ-סערע לאַסטען צו טראגען. זא ווייס עס, דאס אים אויך נור דיא גענעגיערטען שטייערן אינצטאַנד-בען, וואכענטליך מיזוגע אונד אבער טייזענד עק-סקיזאָנען פאָרנעהמען ווערדען מיסען, וואָ-ביא דען ארמען בייגערן אָפפ דאס לעצטע שטיק מאבעל ווענגנעהמען ווירד!

פערשיעדענע נייאיגקייטען.

(אונזערע מאגאַרישע צו-גנסטען דער ווערען.) אים בוקאַרעסט ווירד בעריכטעט: „ווישענס דעס עסטערייך-אינגאַ-רישען מיניסטערס דעס איסערן, איזט אן אינזערע רומענישע רעגיערונג אין שרייבען אנגעלאנגט. וואָ-רען בעשיעדע האַרבער געפיהרט ווירד, דאס מאן דען ווידען אים דער בוקאָווינא דאס איבערשרייטען דער גרענצע רומענעגנס נכט געשטאַטטעט. בו-קאָווינא געהאָרט צו עסטערייך-אינגאַרן, וועהאלב דער מיניסטער דעס איסערן אין ווען דיעזער ווידישען אונטערטהאנען זיגער מאָגאַרישע זיך רעכט וואָרט אנגאַהם. דיא רומענישע רעגיערונג ערוויידער-טע דיעזעס: „עס איזט נכט ריכטיג, דאס מאן ווידען אים דער בוקאָווינא דאס איבערשרייטען דער רומענישען גרענצע אונטערזאָגט וואָרדיג. עס קאָנן יעדער, דער מיט נשען דייטע-געסען פערזעהען איזט, נאָך רומענען קאָممען. עס קיممערט זיך נעמאנד דאַרום, אָב ער ווידע אדער נכט-ווידע איזט.

— דער גענעראַלע קרייגס-מיניסטער מיט דער פאָרדערונג אינער שטאַרקען ערהאהונג דעס מילי-טער-באַדשעטס אויפגעטיגט! וואס האבען ווייר דאנן גענוגגונג? ווייר ערהאלטען זאָגאנן דען גע-ווס ווענע בעלעבטען דייא-קאַיזער-בונד. אום טראַטצדעם אונד אלל דעס נאָך אין גראָסער עס מיליטער-באַדשעט בעשטייטען צו מיסען, אלס עהע דעס! וואס נשטעט אונס דיא בעפעסטיגונג דעס פערזעהנס, ווענן ווייר זאָללען אסאַבען מאכען מיסען, אלס העטטען ווייר מיט גאנץ אייראָפאַ אינ-גען קאָמפפ אויפצוהעמען, אונד ווילכע ערהאהונג העטטען ערסט דער געמיינזאַמע קרייגס-מיניסטער פיר דאס מיליטער-באַדשעט געפאָדערט. ווענן דיא צוזאַמענקונפט אלעקסאַנדערס III. מיט קאַיזער ווילהעלם אין דאנציג ווייקלר אינע פינדזעליגע רוטטונג ווענען אונזערע מאָגאַרישע פערזעלגע הייטטע?"

„דער געמיינזאַמע קרייגס-מיניסטער שיינט זיך צו דענקען: „דיא צוזאַמענקונפט אין דאנציג העטטע אומעראהן אינען קרייז רוסלאַנדס גענען עסטערייך-אינגאַרן בעדייטען קאָנגען. מאן העטטע אין דיעזעס פאָללע הינדערטע פאָן מיללי-אָנען הערבייטפאָפפען מיסען, אום דיעזען קרייז צו בעשטעהען. ווענן גלייכלעדיגליך דיא זאַכע גלאַטט אונד פייערלעך אבגעלייפען, זא מיסען יא נכט דיא פאָלגע עסטערייך-אינגאַרנס הייפאָן אללען נשטען צוגעהען! דיא קאָנגען נון פיראָה זיין, דאס דיא אנשטאַטט הונדערטער פאָן מיללי-אָנען, דאס מיליטער-באַדשעט בלאָס אים זעכס מיל-ליאָנען ווערדען ערהאהען מיסען!"

זא ווייס דאס אינגאַרישע בלאטט. עס לייגט אין אלל דעס אין נט שטיק ווערהייט. אללין ווייר האָפפען נאָך אומעמער, דאס איך דיא אינגאַ-ריישע רעגיערונג, עבען אין הינזיכט אויף דען נעגענ-ווערטיגען פרידען אין אייראָפאַ, דיא פאָרדערונג דעס געמיינזאַמען קרייגס-מיניסטערס צוריקוויזען ווירד. דיא אינגאַרישע רעגיערונג ווייס עס אם בעס-טען, דאס אינזער לאנד נכט פערהיג אויזט, נאָך גראָ-סערע לאַסטען צו טראגען. זא ווייס עס, דאס אים אויך נור דיא גענעגיערטען שטייערן אינצטאַנד-בען, וואכענטליך מיזוגע אונד אבער טייזענד עק-סקיזאָנען פאָרנעהמען ווערדען מיסען, וואָ-ביא דען ארמען בייגערן אָפפ דאס לעצטע שטיק מאבעל ווענגנעהמען ווירד!

נאכטראג.

דער דרייא-קאיזער-בונד זאלל נון ווירקליך דעמנעכסט אונס לעבען טרעטען. אינע נייסטע דעפעשע אוים פעטערסבורג מעלדעט נעמליך: „דער מינסטער-פרעזידענט רוסלאנדס, גענעראל אינגאטעף, ארבייטשט דאראן, צווישען קאיזער אלעקסאנדער III. אונד קאיזער-קאנג פראנץ יא-זעף I. איינע צוזאמענקונפט צו בעזיערקשטעללי-נגן, דיא שאן אין דיעזעם הערבסטע שטאטפינ-דען זאלל. עס ווערדען העריבער צווישען דעם האפע אין פעטערסבורג אונד דעם האפע אין ווינ זעהר אייפריג פערהאנדלונגען געפירט." — נון, דיעזע צוזאמענקונפט קאנגנט אפפענבאר נור דען צוועק האבען, אינזערן מאנארכען צו בעזיע-גען, אין דען בונד דער אין דאנציג צווישען אלעק-סאנדער III. אונד דעם דייטשען קאיזער ווילהעלם געשלאסען וואורדע, עבענפאללס איינזוטרעטען, ווער העטטען אלזא זייעער איינען פארטלידען דרייא-קאיזער-בונד, וויא אין זאלכער בעקאנגט-ליך פאר דעם רוסיש-טירקישען קריעגע בעשטאנ-דען האט. דאמאלס האטטען ווער פאן דיעזעם בונ-דע וועניג נוטצען, ווער צווייפעלן דאהער, דאס אינ-זער קאנג גענייגט זיין זאללטע, נייערדינגס אין אי-גען זאלכען בונד צו טרעטען. נעשיעהט עס טראצט-דעם, זא קאנגטע זא עטוואס נור צו אייגעם צוועקע שאטטפינדען. רוסלאנד צוינג אונס בע-קאנגטלך וועגען דער בעזעצונג פאן באסנען. דיעזע בעזעצונג לאסטעט אונס בעדייטס פיעלע הונדערט-טוזענד, אהנע דאס ווער וועגנסטענס זאגען קאנגטען. באסנען זיא נגמעהר אינזער רעכטמעסיגע איינגעהתם. אינזערע מאנארכיע וואגטע עס ביזהער נכט, דיעם איינצישפרעכען, אום רוסלאנד נכט נאך מעהר צו רייצען. וענן קאיזער-קאנג פראנץ יאזעף נון מיט אלעקסאנדער III. אין אין בונדעם טרעטט, זא קאנגטע דיעם נור אינזער דער בעדינגונג געשעהען, וענן רוסלאנד אונס דיא „אגנעקסיאן", (דאס הייסט: דיא ווילקליכע רעכט-מעסיגע אונד עגרנלטיגע אגאיינגונג באסנענס) גע-ששאטטפט, נור אום דיעזען פרייז קאנגטע מאן אין בונדעם צווישען רוסלאנד, דייטשלאנד אונד עסטערייך-אונגארן וועגנסטענס האלטענס אלס אגגרעסמאר בעטראכטען.

דאס בלאטט „מאגנאגס-רעוויי", וועלכעם דעם עסטערייך-אונגארישען מינסטער דעם אייסערן גראף הימערלע, נאהע שטעהט, מעלדעט אין דייזער יענסטען נוממער: „אייגע צוזאממענ-קונפט דער ביידען מאנארכען רוסלאנדס אונד עס-טערייך-אונגארנס וורד שאן אין נעכסטער צייט שטאטפינדען. דער ארט דער צוזאממענקונפט איזט נאך נכט בעשטיממט." — נון, אינזער קאנג האט געוויס קיינען גרונד, דיעזען ארט צו פערהייס-ליכען, וואהל אבער אלעקסאנדער III. דער אינ-מער גלייבט, אייגע שאד נחילסטען „מיט באמ-בען אונד פעטארדען" הונטער דעם הוקען צו האבען!

פערלאזונג

דער פאלפפ-לאזע.

בייא דער אם 15. סעפטעמבער פארגענאממענען צייכונג דייזער לאזע פיעל דער דייפטערפפער מיט 40000 גול' אייף נו' 17939; דער 2-טע טרעפפער מיט 4000 גולדען אויף נומ' 39859 — אונד דער 3-טע טרעפפער מיט 2000 גולדען אויף נומ' 2268; — פערנער געוויننען: יע 400 גול' נו' 26331 אונד 80669; יע 200 גולדי נו' 26701 37189 49645 50482 אונד 84564.

געשעפטסבעריכט.

געטרייד-געשעפט. פאן ווייצען וא געסטערן וועגען צו מארקטע געבראכט, דער פערקעהר וואר שוואך. 12000 מעטצ' וואורדען פערקויפט.

ווייצען, טהייס-300 מעטצ' 77. קילא 12.70 גולד. — 800 מעטצ' 77.8 ק' 12.60 גול. 300 מעטצ' 77.5 קילא 12.50 גולד. 100 מעטצ' 74. קילא 12.40 גולד. 200 מעטצ' 74.5 ק' —13. גול. 300 מעטצ' 77. ק' 12.70 גולד' 200 מעטצ' 77. קילא 12.80 גולד. 100 מעטצ' 74. קילא 12.10. 100 מעטצ' 77.2 קילא 12.60 גולדען. (אללעס פער דייא מאנאטס.)

קארן 8.60—9. גולד.

גערסטע-וויאזע 7.50—7.75 גול. מארגיאזע 8 - 8.75 גולד.

קוקורוץ 6.60—7.10 גולד.

האפער 7.40—7.70 גולד

רעפס מאהל 13.30-13.45 גולדען.

מעהל-פרייזע (פער 100 קילאגראמם זאממט זאק, פייזא אב פעסטם): נו' 0: 23 גולד. (2 ק', נומ' 1: 22 גול. 50 ק', נו' 2: 21 גול. 80 ק', נו' 3: 21 גול. 20 ק' נו' 4: 20 גול. 60 ק', נו' 5: 19 גול. 80 ק', נו' 6: 18 גול. 80 ק', נו' 7: 18 גולד. — ק', נו' 8: 17 גול. — ק', נו' 8½: 15 גולד. 80 ק', פיינע קלייע 5 גול. — ק', נראבע קלייע 4 גולד. 60 ק'.

הילזענפרוכט נייע מעטהעדע אום קרייצען 37.50 גולדען. אלטע-מעטהעדע 38.50 גולדען. פער 1000 לייטער פערצענט. —

צוועטשקען, באכנישע פער אקטאבער-נאוועמ-בער אין זאק 26.80 גולדען.

אוועטשקענבוים (לעקוויאר) באנאטער 20.—21. גולד.

האנינג: געלייגטער —.32 גולדען, וואכס-האנינג 28—29 גולד.

ווארבס וואיזעער 121. — 122 גולד. סלא-וואניער צו 123—124 גולדען.

ווייגשטיין 63—66 גול. יע נאך קוואליטעט.

קנאפפערן אוגנארישע 23.—24. גול.

סאסריקא מרעסעריטעע 20—21 גול.

ריבאל דאפפעלט-ראפפינירטעס —34.—34 גול, פער 100 קילאגראמם.

רעפס-קובען 6.50 גול.

אונשליטט (חלב) - 46.—47. גולדר.

שאפפ-פעללע אין פאריגער וואכע וואורדען 8000 שטוק פערשיעדענע נאמטנגען פערקויפט. אונד צוואר דייטשוואללינע 2.30—2.80 גול. פער מאאר. באטשעע אונד באנאטער 135 — 145 גולדען טירקישע אונד מאצע-דאגישע 43—44 גולד. נעוואלעגע 28—30 גולד. פעי 56 ק' (אללעס פער 2 פערצענט.)

לאמם-פעללע: דייטשוואללינע נעבבע-וואאריע צו 50—55 גול. שטאנאש 75—85 גולד.

הייט, ווייזנאטיגע: פער 100 ק' אינגאריש קוה-הייטע 112—115 גול. אכסענהייט טראקענע 112—116 גול.

ראסה-הייטע 10 — 11 גולד. (אללעס פער מאאר.)— קאלב-פעללע, אהנע קאפפע 195—205 גולד. מיט קאפפע 180—185 גולדען.

לעדער געשעפט, פפיזר-הייטע 25—28-קילא 160—164 גולד. אינגאר פערזיכטעט טעיצען פאן 12—15 קילא 170—172 גולד. צווייגאל פערזיכטעט טעיצען 17—18 קילא 160—162 גולד. דייטאל פערזיכטעט טעיצען 19-22 קילא 162—165 גולד.

קאלבלעדער, בייזע 8 — 9-קילא 455 — 465 גולדען. נעגערבסע 6—8-קילא 325—360 גולדען פער 100 קילא.

ווייגנער פרייזע.

ריבאל 33.75 — 34 גולד. פער 100 קילא.

שפרייטום 38.50—38.75 גול. צו 100 לייטער פערצענט.

ווייצען, פערקויפט וואורדען 30000 מעטצ' צטר, פייזע: טהייס-ווייצען 74—76-קילא —13.40—13. גול. פער מעטצ'צטר. —

קארן, אינגאריישע 67—71-קילאגראמם 9.30 — 10. גולד' פער מעטצ'-צטר.

גערסטע פלאוואגישע 60—64-קילא 9.25—10.75 גולדען.

קוקורוץ 7.40—7.50 גולד.

האפער אינגאריישע 7.45 — 7.70 גולדען פער מעטצ'-צענטנר.

רעפס באנאטער 13. 13.75 גולד. קאהל 14. — 14.25 גולדען.

ווייצענ-מעהל נו' 0: 22.75—23.73 גולד. נו' 1: 21.25—22.25 גולד., נו' 2: 20.25—22.05 נו' 3: 18.50—19.50 גולדען, אללעס פער מעטצ'-צטר.

קארן-מעהל, נו' 1: —18.—19. גולד., נו' 2: 15.50—16.50 גולדען פער מעטצ'-צטר.

לאטטא-צייכונג פאם 17-טען סעפטעמבער 1881.

אפען	27	74	61	2	70
לינץ	19	55	74	59	46
טריעסט	26	87	65	15	80

פערנאנטווארטליכער רעדאקטער: מאיר בר"י רייס.

פרוכט- אונד מעהל-פרייז-טאבעללע.

ריכטע	קוילאגראם פר. דעפטאל	פער 100 קילאגראמם
ווייצען		
נאדראנגארישע	74	— — — —
„ „ „	75	11.95—12.10
„ „ „	76	12.10—12.15
„ „ „	77	12.20—12.25
„ „ „	78	12.30—12.40
„ „ „	79	12.45—12.50
„ „ „	80	12.55—12.60
פעסטער נאדען ווייצ	—	— — — —
„ „ „	75	12.35—12.45
„ „ „	76	12.50—12.55
„ „ „	77	12.60—12.65
„ „ „	78	12.75—12.80
„ „ „	79	12.85—12.90
„ „ „	80	12.90—12.95
וויסענבורגער	—	— — — —
„ „ „	75	12.25—12.35
„ „ „	76	12.40—12.45
„ „ „	77	12.50—12.60
„ „ „	78	12.65—12.70
„ „ „	79	12.75—12.80
„ „ „	80	12.80—12.85
טהייס		
„ „ „	75	12.35—12.45
„ „ „	76	12.50—12.55
„ „ „	77	12.60—12.65
„ „ „	78	12.75—12.80
„ „ „	79	12.85—12.90
„ „ „	80	12.90—12.95

פרוכט	פר. דעפטאל	100 קילאגראמם
קארן	72	8.50—9.—
גערסטע מאלץ	62	— — — —
גערסטע פוטטער	62	7.50—7.70
האפער	40	7.60—7.70
קוקורוץ באנאטער	75	7 — — 6.95
אינגאר	73	6.90—6.85
הירזע		— — — —

באנאטער	וויצען	פער אקטאבער	12.40
		„	—.—
		„	—.—
	קוקורוץ	„	7.60
	גערסטע	„	—.—
	האפער	„	7.70
		„	—.—
	רעפס	„	13.50

באללען-מעהל

			קי.	אל.
	נומפער	0	23	2
	„	1	22	50
דער באללען	„	2	21	80
צו 100	„	3	21	20
קילאגראמם	„	4	21	60
	„	5	19	80
מיט זאק	„	6	18	80
	„	7	18	—
	„	8	17	—
	„	8½	15	80

שפיריטוס: אלטע פעטאדע פרעמדע 38 —
„ נייע „ קאראפפעל 36 50

קורז-טאבעללע פאם 17. סעפטעמבער.

נעלד-קורז	קי.	אל.
וולגער-אשיג	—	100
דוקאטען	5	59
עסטערייכישע-אונגארישע 8 גולדען נאדלד		
שטק (20 פראנקס)	9	35
נאפאלעאנאר	9	35
דייטשע רייכסבאנקנאטען	57	50
20 מארקשטיק	11	49
פאפיערגעלד	1	26

לאזע	קי.	אל.
1854-ער פערצענטיגע שטאאטסלאזע	122	—
1860-ער „ נאנצע	130	50
דרייטע „ האלבע	132	50
1864-ער לאזע צו 100 גולדען	171	50
דריטע „ 50 „	170	—
ראטא קרוסטיגיע	30	—
טיזאלאזע	26	—
קרעדיט-לאזע	178	—
פלאוויאלאזע צו 40 גולדען	40	25
דאנויאבאדפשטיפפסלאזע	112	—
אינבערלאזע לאזע	24	—
רגלעריש לאזע צו 10 גולדען	16	50
ראמאזיר לאזע „ 20 „	20	—
אלגער לאזע „ 40 „	40	50
מאלבסי-לאזע „ 40 „	41	—
וולדשטיינלאזע „ 10 „	20	—
מאלבלאזע „ 40 „	52	—
וארצבורגער לאזע „ 20 „	22	—
פפ.לינגאם לאזע „ 40 „	47	—

	קי.	אל.
סאנדלוס לאזע צו 2 גולד'	—	25
פרעסבורגער לאזע „ 100 „	127	25
דעסאה „ 50 „	65	50
אלפיסטיר-לאזע „ 20 „	30	50
ווינער שנרלעבן-לאזע „ 20 „	—	41
אונגארישע-פרעמדע-לאזע צו 100 גולד.	122	25
פרייס-מאל-לאזע „ 100 „	112	75
וויזענער-לאזע	135	—

ווערט-פאפיערע	קי.	אל.
אונגארישע נאדרענטענע „ 6 „	118	05
דעסאה צו 4 פרעצענט	90	05
אונגארישע אפאטיק-רענטע	89	20
אונגארישע נייונדזעכציגע	97	75
שטענטער באנאטער	—	99
דענענבורגישע	97	50
אלגיריש	—	102
בולגאריש	100	50
אונגארישע אייזענבאהן-אלגעמיין	132	50
ווינער-ענדע-אבלאזונגס-אלגעמיין	94	50
פפאנדבריעע דער אונגארישען באנק		
קרעדיט צו 5 אינראלט פרעצענט	—	103
דער אונגארישען הייפאטעקען באנק צו 5½ פרעצענט	103	25
דער אונגארישען אללגעמיינען באנק-קרעדיט-אנשטאלט צו 5 אינראלט פרעצענט	100	—
דער אפפענבאן	99	—
דער נאדרענטענבאן	101	75

Eigenthümer u. verantwortlicher Redacteur: M. REIS.

Budapest, 1881 — Druck v. M. Burian, Waitznerboulevard.

דיא קאָנסטאַנטינאָפּלער דעפּעשע מעלדעט: „דער מיניסטער דעס איסערן, סאַד פּאַשאַ, פּיגט עבען דיא איינגאַבען מעהרערער ענגלישער באַנקהיז-אינהאַבער וועגען אנקויף גראָסערער לענדערייען אין סיריען צו נוסטען דער איסגעוויזענען רוסי-שען וודען. דער מיניסטער דעס איסערן אונטער-שטיצט זיינערזייטס דיזעזע פּאַרהאַבען. דיא יודען אין קאָנסטאַנטינאָפּעל בעריישען עבענפאַלס איין גזוד אן דיא טירקישע רעגיערונג אין דיזער אנגע-לעגענהייט פאַר, אין דער דיא זאגען: „דיא טירקיא האט דיא יודען איממער אין שטיך גנאָמען, אלס פאַר 400 יאהרען דיא יודען איס שאַנדען וועגגעאַנט וואָרדען. דיא פּליכטען דיא מיסען איך טירקישעס געביעט, וואָ זיא פּריינדליכ איס-נאַמע אונד איסטייבערען שטיין פאַנדען. דיא גענעגערטיגע טירקישע רעגיערונג מאַנע אויך גע-גען יענע יודען, דיא גענעגערטיג איס זיסלאַנד פּערטייבען וועדען, איין גליכעס וואָהליאָלען בעקונדען! — עס אינטערליגען קיינעס צווייפעל, דאס דער סולטאַן איינע לענדערייען אין סיריען דען ריכטען ענגלישען באַנקהיז-אינהאַבערן קיינ-ליך איבערלאַסען וויד, דאַמיט דיא רוסישען פּריכטלינגע זיך דאָרט נידערלאַסען קאָנען. דאָך שיינט דער פּלאַן ביא דען רוסישען יודען זעלבסט וועניג אנגלאַנג צו פינדען. דיא לעבער נאָך אמע-ריקע איינאַנדערן, וואָ דיא אייף איינע גנסטיגע צוקונפט האָפּען קאָנען!

* (דער אויסטאַנד אין ענגלאַנד.) ווי האבען בעריכטעט, דאס אין ענגלאַנד אין אייסטאַנד זיינען דער אָפּעזיציע אונד דעס מיליטערס איינגעבאָרען אויס. נון ווידר דערזיכער איס לאַנדאַן געמעלדעט: דיעזער אייס-שטאַנד, דער אין דער ענגלישען הייסטשטאַדט לאָדאַ אס 10 דיעזעס פאַר דעס פאַלאַסטס דעס וויצע-קאָנגס זיך אבגעשפּערלט. איזט דורכאויס נאָך ניכט בעענדיגט. עס וואַרען אללע אָפּעזיציערע אין דער שפּיטצע פאַן פיער רעגימענטערן איסגע-ריקט אונד צוואַר מיט 30 גולאַדענען קאַנאָנען; איס דען וויצע-קאָנגליכען פאַלאַסטס אונד דאס געגיידע דער מיניסטערען צו באַמבאַרדיריען. דיא אָפּעזיציערע שטעללטען דריא פאָרדערונגען: 1) גנטלאַסענג דעס געגענוערטיגען מיניסטעריאַמס אונד דיא ער-נענונג איינער ריכטיגען רעגיערונג; 2) עריטהי-לונג איינער קאָנסטיטוציאָן, דאַמיט איך ענגלענד מיט הילפע איינעס פאַרלאַמענטס רעגיערט וועדע 3) פּרעסעפרייהייט דעס אַרטיקעל-שאַרייבען. — דער וויצע-קאָנג פּיגטע זיך בעצעלך דעס ענגלישען זאָגליך, דאס מיניסטעריאַם וואַרדע אונ-פּערצעלך ענטלאַסען אונד איין אנדערעס אן דעסען שטעללע ערנאַנגען. בעצעלך דער אנדע-רעסטע דער אלטען מיערן ירושלים'ס איפּגעגע-דען, נעכסט טרעפּפּליכען וואַסערלייטונגען. עס זינד דיעס בעשטאַנדטהיילע דער שאַדט, דיא אן „סאַר נחמיה" ערוועהנט וועדען. דיא וואַסער-לייטונגען דיריגען מיט דעם „סילאָאַה-פּלוס" (נהר שילה) אין פּערבינדונג געשאַנדען זיין. דיא אלטען מיערן ריכטען יעצאָך אָאַן דער „בוכ דער יעבו-סיטער" (מצודת הבוסי) הער, וועלכע קאָנג דוד עראָבערט האַטטע, בעפאָר ער אין דער הייליגען שאַדט זיינע רעזידענץ איפּשלאַגען קאָנגטע. — זא וויט דער בעריכט. עס איזט איממערהין זעהר ערפּרייליך, וויינן אין גלעגערהייטען קריעגען זא לעב-האַפּטען אינטערעסטע פיר דיא הייליגע שאַדט הערדשט. דאס מאַן פּעלע אָפּעער אן געלד אונד צייט בייגנט. אים דיא אלטען רעסטע דער הייליגען עהרווירדיגען גאָטטעסשאַדט אן דאס טאַגעס-ליכט צו האַלען.

* (דיא יודען פיר קאַלאָמאַן גיצ.) איס נייטראַ ווידר איינעס הערזיגען בלאַט-טע פאָלגענדעס בעריכטעט: דער גרייזע קאַלאָמאַן גיצ, דער אינטיגע פינאַנז-מיניסטער אונד פאַר-לאַמענטס - פּרעזידענט אינגאַרנס, בעזיטצט אין דער הערזיגען פאָרשטאַדט פאַרוצא אין גראָסעס צינזהויז, דאס אייסשליסלך פאָן יודען בעזאָהנט ווידר. ענגסט אין פּערבינדונג זיך דיא נאַכבאַרס פאָן אינער שווערען ערקראַנקונג גיצ'س. אללע בע-זאָהנער דעס ערזעהנסטען הויזעס אילטען אילטיך אין דיא סינאַגאָג, וואָ זיא פיר דיא ווערערינגענדען דעס ערבריכטעטען. יא עס וואַרדע זאָגאַר אין „פּרין" פאָרגענאָממען, אים דען עלטען מאַנן פאָס טאָדע צו ערלאָזען. אבער דיעס בעגאַבען זיך 10 „לומים" אין דאס „בית הקברות". וואָ זיא אין גבעבע פּערבריטעטען אונד אינע „וואַסקעצע" בעגיבען אלס „אילאַזונג" פיר דאס לעבען דעס פּערבריגסטפאָלגען מאַנגעס." — זא וויט דער בעריכט. דאס אין דער סינאַגאָג פיר דיא ווערערינגענדען דעס ווענפּליכען אונד גערעכטיגקייטס-ליעבענדען גיצ' געבעטע פּערריכ-טעט ווערדען. פּינדען זיין נאָכען אין דער אַרבייט. אללעס אבריגע שיינט אונס דיא ערבריכטונג אינעס צייטונגס-שריבערס צו זיין, דער אים מאַנגעל אן שאַפּ אינען זאָלד, אינגעוואַלטיגען בעריכט זיך צוזאַמענגעשטעללט האט.

* (ענדליך ווידרקליך טאָדטן) אינע דעפּעשע פאָס 19-טען דיעזעס מעלדעט אים גיי-אַרל: נון איזט דער פּרעזידענט גאַרפּיעלד, דען מאַן בעריכטס זא פּעלעמאַל טאַדט געוואָזט האט — ווידרלך טאָדט. ער איזט נאָך לאַנגע אונד שווערצאַפּפּטען ליידען דער שיס-וואונדע, וועלכע ער דורך דיא האַנד מאַרדע'ס ער-לעגען.

דען צווייא פינקטע זאגטע דער וויצע-קאָנג: „גער-גע בין אָך בערייט, אין גיטטען דיא קאָנשטיטו-ציאָן איינצופירען אונד אויך דען שאַנד דער אר-מעע בעריישענד צו ערהאַלטען. דאָך דירפען וויר ניכט פּערגעסען, דאס גיטטען אונטער טירקישער אָבערהערשאַפּפּט שטעהט. צור איינפירונג זאָלך' וויכטיגער גיגענגען מוס איך דאהער ערסט דיא איינוילליגונג דעס סולטאַנס מיר פּערשאַפען." — דיא אָפּפּיציערע צאָגען נון מיט דען פיר רעגיטע-טערן פאַרלייפּ אב. אללין וואס ווידר געשעהען, וועגן דער סולטאַן דיא איינפירונג דער קאָנשטיטו-ציאָן אונד דיא ערהאַלטונג דעס מיליטער-שטאַנדעס אין גיטטען נ י כ ט געשאַטטעט? דא ווידר דיעזער איינשטאַנד געוויס מיט נאָך גראָסערער וואוטה גיערדענגס צום איסבריכ געלאַנגען. עס ווידר ניכטס אנדערעס איבריג בלייבען, אלס דאס דיא איראָאַנאַישען מעכטע אין גיטטען מיט בע-וואָפּפּנעטער מאַכט איינקומען, אים איינע וויטערע שטאַרונג דער רוהע צו פּערהיטען. ענגלאַנד וועגע הערגע גערנע בערייט. דאָך פּאַנגרייך אונד דיא טירקיא וואָללען דיעס ניכט דולדען. זיא זאגען: וועגן ענגלאַנד מיט בעוואָפּפּנעטער מאַכט אין גיטטען אינמאַל איינקומ. דאגן ווידר עס ניכט מעהר הינטיגעהען וואָללען, זאָנדערן גיטען פיר אללע צוטען אן זיך ריטטען אין דיא הער מיליטעריטשע אָפּפּ-שאַנד אין גיטטען איינען קריעג צווישען פּאַנגרייך אונד דער טירקיא צור אָאַלע האבען קאָנ-גע." — דיא „גיע פּרעסע" זאגט דערי-בער: עס איזט אָפּפּענבאַר, דאס דיא גיטטען אָפּפּ-אָפּפּיציערע דורך ענגלישעס געלד צו דיעזעס אָפּפּ-שאַנדע גערייצט וואָרדען, ענגלאַנד וואָלל אין גיטטען דורכאויס הוהע-שטאַרונגען הערפאָרגיען, אים איינע איסערע צו האבען, אין דאס לאַנד מיט בעוואָפּפּנעטער מאַכט איינקומען. דיא איס-ריגען מעכטע טהון דאהער גערנע גאַנין רעכט, וועגן דיא דיא מיליטעריטשע בעזעטצונג גיטטען דורך ענגלאַנד בעזעטצונג. — אללער-פאַלס ווידרען דורך דען איפּשאַנד אין גיטטען אנטער מעהרערען אייראָפּאַיטשען מעכטען רי-בונגען גיטטען, דערען ערע נאָך ניכט אבזיעט-הען איזט.

* (אלטערטהימער אין ירושלים.) איס בערלין ווידר בעריכטעט: דיא „דייטשע גע-זעלשאַפּפּ צור ערפאָרשונג פאַלעסטינאַ'س" האט אם 14. דיעזעס איינע זעטצונג געהאַלטען. עס וואר-דע אבער דאס ערגעבנס דער איינגאַבונגען בע-ריכטעט. וועלכע פאָן מיטטע מערץ ביז איינטס דיעזעס יאהרעס אין ירושלים פאָרגענאַממען וואר-דען. אים זודען דער שטאַדט וואָרדען גיגעזען

ישו הנצרי. ער זואר אין זעהר בערייטגעהר ווידער גע-לעהרטער. . . ."

„דאס איזט שאָן מיכ וואהר, וויא איך ווייס, האט-טע ער גור איינגעלעגענטליכ פאָן דען ירושלים שריפטען אונד עלבסט אינערע חיילונג שריפט (תו"ד) קאָנגט ער גור אויס דער גיעכטשען איבערזעטצונג, אונד זא שואַך דיינע ירושלים קענטניסס וואָרען — זא שואַך וואר אויך זיין פּרעשאַנד."

„מאַנליך, (יאָנגע פּילוס) אבער זא פיעל ווייס איך, דאס ער אנפאַנגס מיט נאָסעס אייפער דיא אנהענגער דעס נעטר פּעפּאַלגס, וויא אויס אחרעס פּרעשטקע נעגאַ-נגן, אים וויא אחרער שראַפּ צו אבערלייפּפּען, וויל זיא פאָן דען ירושלים נעטצטען אבגעווייכען וואָרען. יא, ער צאָג זאָגאַר נאָך דאַמאַסקוס (דמשק), אים דאָרט דיא ערסטע כריסטליכע גמיינדע צו צערשטאָרען, אבער פּלאַטע-ליך וואָרדע פּילוס אונדערן ווענס. אין דאַמאַסקוס וואָרען דאַמאַלס פיעלע יודען צום יודענטהומע אבערטרעטען, אונד אויך דיא בעקעהרונג דייגער קאָנגליכען פאָרלעגער אין אדיאבענע צום יודענטהומע ערגעטצט אונגעהייערע איפּפּטען, דיעזע ערגייגנגסס האבען אין פּילוס אייגען טיעפען אייגדרוק גמאַכט, אונד ער לענגט זיך ולבער דיא פּראַגע אַר: אָב ניכ יעמאַנד עבען דיאיגנונג צייט גע-קאָמען איזט, פאָן דער דיא „גבאים" פּראָפּעזייהט האַ-האבען, דאס אַ ל ל פאָלגער דען נאָמען אויזאַלס ערקענגען וועדען. אנדערערזייטס אבער לענגט ער זיך דיא פּראַגע אויך, אָב עס דענן מאָגליך זיין קאָנגטע, דיא נאָ-צע היידען-וועלט צור אנגאַהמט דעס שטרענגען ירושלים גע-זעטצעס בעזוגען אונד זיא דער שטערצאַפּפּטען בע-שווערונג צו אונטערצעזעהען? — דא עבען אויגעגעבען ער זיך, פאָן איינעס ירושלים גלעגערטען גערעדט צו האבען, דאס פיעלע ירושלים נעטצטען נור בי צור צייט דעס „משיח" גלעבטע האבען, אבער אָאַבאַר „משיח" אָאַמטס ווידרע דיא פּרעכיגלעכקייט דיעזער נעטצטען איפּפּאַרען, (מצות בטילות לעתיד לבוא. מסכת נדה, פ"א ע"ב.) נון, דאגטע ער זיך, פּיללינס איזט „שי" ווייקלוך דער „משיח" נעווען? — דיעזע פּאַגע בגאַנטוואָרטעטע ער זיך מיט „יא!" אונד פּאָלגעגעד דאגן ווייטער: וועגן נון „משיח" נעקאָמען, דאגן האבען דיא שטרענגען ירושלים נעטצטען ווייקלוך איפּנעאַיטיגען אונד דאגן לאַנגען דיא ווידרען דען ירושלים גלייבען אנגעהטען, אהנע דאבייא דיא שטרענגען נעטצטען צו בעגאַנגען. אונד זא קאָם עס, דאס יענער „שאול" אונטער דעס נאָמען „פּילוס" אין איפּפּיגער אנהענגער דעס „נצרי" וואָרדע ער בעקעהרטע פיעלע יודען אין דאַמאַסקוס צום ניען גלייבען. דיא הי-דען מיטטען, זיא ווידרען דאדורך יודען אונד פּרייטען זיך אָאַנד. דאס זיא אם איז אָ לייכטע ווייזע ווידרען קאָנגטע. דיא בעסטע גיגענגטען יודען, דיא שאָן לענגטס פאָר אחרער אונטשליכען ערלייגען עקעל אונד אבשייא עטפּפּנדען, נאַהמען גיגען דען גלייבען אן, וועלכען דיא פּרי דען ישליכען ירושלים הערלטען. — נאַכדעם נון פּילוס דיא שטרענגען ירושלים נעטצטען אבשאַפּפּטע, ע-רענגט ער ערסט דעגען דען האסס דער יודען נגנען זיך, אונד דאדורך עגשטאַנד דער ערסטע קאַמפּף צווישען דעס אלטען אונד נייען גלייבען. פּילוס פאָאַסט דען נייען גלוי-בען אלס אָאַלגיגען נגנגנאַאַסן צו דעס אלטען גלייבען אויף; ער זאגט: דער אלטע גלייבע וויא אויף נעטצטען ישו הנצרי. ער זואר אין זעהר בערייטגעהר ווידער גע-לעהרטער. . ."

„דאס איזט שאָן מיכ וואהר, וויא איך ווייס, האט-טע ער גור איינגעלעגענטליכ פאָן דען ירושלים שריפטען, אונד עלבסט אינערע חיילונג שריפט (תו"ד) קאָנגט ער גור אויס דער גיעכטשען איבערזעטצונג, אונד זא שואַך דיינע ירושלים קענטניסס וואָרען — זא שואַך וואר אויך זיין פּרעשאַנד."

„מאַנליך, (יאָנגע פּילוס) אבער זא פיעל ווייס איך, דאס ער אנפאַנגס מיט נאָסעס אייפער דיא אנהענגער דעס נעטר פּעפּאַלגס, וויא אויס אחרעס פּרעשטקע נעגאַ-נגן, אים וויא אחרער שראַפּ צו אבערלייפּפּען, וויל זיא פאָן דען ירושלים נעטצטען אבגעווייכען וואָרען. יא, ער צאָג זאָגאַר נאָך דאַמאַסקוס (דמשק), אים דאָרט דיא ערסטע כריסטליכע גמיינדע צו צערשטאָרען, אבער פּלאַטע-ליך וואָרדע פּילוס אונדערן ווענס. אין דאַמאַסקוס וואָרען דאַמאַלס פיעלע יודען צום יודענטהומע אבערטרעטען, אונד אויך דיא בעקעהרונג דייגער קאָנגליכען פּרעלעגער אין אדיאבענע צום יודענטהומע ערגעטצט אונגעהייערע איפּפּטען, דיעזע ערגייגנגסס האבען אין פּילוס אייגען טיעפען אייגדרוק גמאַכט, אונד ער לענגט זיך ולבער דיא פּראַגע אַר: אָב ניכ יעמאַנד עבען דיאיגנונג צייט גע-קאָמען איזט, פאָן דער דיא „גבאים" פּראָפּעזייהט האַ-האבען, דאס אַ ל ל פאָלגער דען נאָמען אויזאַלס ערקענגען וועדען. אנדערערזייטס אבער לענגט ער זיך דיא פּראַגע אויך, אָב עס דענן מאָגליך זיין קאָנגטע, דיא נאָ-צע היידען-וועלט צור אנגאַהמט דעס שטרענגען ירושלים גע-זעטצעס בעזוגען אונד זיא דער שטערצאַפּפּטען בע-שווערונג צו אונטערצעזעהען? — דא עבען אויגעגעבען ער זיך, פאָן איינעס ירושלים גלעגערטען גערעדט צו האבען, דאס פיעלע ירושלים נעטצטען נור בי צור צייט דעס „משיח" גלעבטע האבען, אבער אָאַבאַר „משיח" אָאַמטס ווידרע דיא פּרעכיגלעכקייט דיעזער נעטצטען איפּפּאַרען, (מצות בטילות לעתיד לבוא. מסכת נדה, פ"א ע"ב.) נון, דאגטע ער זיך, פּיללינס איזט „שי" ווייקלוך דער „משיח" נעווען? — דיעזע פּאַגע בגאַנטוואָרטעטע ער זיך מיט „יא!" אונד פּאָלגעגעד דאגן ווייטער: וועגן נון „משיח" נעקאָמען, דאגן האבען דיא שטרענגען ירושלים נעטצטען ווייקלוך איפּנעאַיטיגען אונד דאגן לאַנגען דיא ווידרען דען ירושלים גלייבען אנגעהטען, אהנע דאבייא דיא שטרענגען נעטצטען צו בעגאַנגען. אונד זא קאָם עס, דאס יענער „שאול" אונטער דעס נאָמען „פּילוס" אין איפּפּיגער אנהענגער דעס „נצרי" וואָרדע ער בעקעהרטע פיעלע יודען אין דאַמאַסקוס צום ניען גלייבען. דיא הי-דען מיטטען, זיא ווידרען דאדורך יודען אונד פּרייטען זיך אָאַנד. דאס זיא אם איז אָ לייכטע ווייזע ווידרען קאָנגטע. דיא בעסטע גיגענגטען יודען, דיא שאָן לענגטס פאָר אחרער אונטשליכען ערלייגען עקעל אונד אבשייא עטפּפּנדען, נאַהמען גיגען דען גלייבען אן, וועלכען דיא פּרי דען ישליכען ירושלים הערלטען. — נאַכדעם נון פּילוס דיא שטרענגען ירושלים נעטצטען אבשאַפּפּטע, ע-רענגט ער ערסט דעגען דען האסס דער יודען נגנען זיך, אונד דאדורך עגשטאַנד דער ערסטע קאַמפּף צווישען דעס אלטען אונד נייען גלייבען. פּילוס פאָאַסט דען נייען גלוי-בען אלס אָאַלגיגען נגנגנאַאַסן צו דעס אלטען גלייבען אויף; ער זאגט: דער אלטע גלייבע וויא אויף נעטצטען

„דאס איזט שאָן מיכ וואהר, וויא איך ווייס, האט-טע ער גור איינגעלעגענטליכ פאָן דען ירושלים שריפטען, אונד עלבסט אינערע חיילונג שריפט (תו"ד) קאָנגט ער גור אויס דער גיעכטשען איבערזעטצונג, אונד זא שואַך דיינע ירושלים קענטניסס וואָרען — זא שואַך וואר אויך זיין פּרעשאַנד."

„מאַנליך, (יאָנגע פּילוס) אבער זא פיעל ווייס איך, דאס ער אנפאַנגס מיט נאָסעס אייפער דיא אנהענגער דעס נעטר פּעפּאַלגס, וויא אויס אחרעס פּרעשטקע נעגאַ-נגן, אים וויא אחרער שראַפּ צו אבערלייפּפּען, וויל זיא פאָן דען ירושלים נעטצטען אבגעווייכען וואָרען. יא, ער צאָג זאָגאַר נאָך דאַמאַסקוס (דמשק), אים דאָרט דיא ערסטע כריסטליכע גמיינדע צו צערשטאָרען, אבער פּלאַטע-ליך וואָרדע פּילוס אונדערן ווענס. אין דאַמאַסקוס וואָרען דאַמאַלס פיעלע יודען צום יודענטהומע אבערטרעטען, אונד אויך דיא בעקעהרונג דייגער קאָנגליכען פּרעלעגער אין אדיאבענע צום יודענטהומע ערגעטצט אונגעהייערע איפּפּטען, דיעזע ערגייגנגסס האבען אין פּילוס אייגען טיעפען אייגדרוק גמאַכט, אונד ער לענגט זיך ולבער דיא פּראַגע אַר: אָב ניכ יעמאַנד עבען דיאיגנונג צייט גע-קאָמען איזט, פאָן דער דיא „גבאים" פּראָפּעזייהט האַ-האבען, דאס אַ ל ל פאָלגער דען נאָמען אויזאַלס ערקענגען וועדען. אנדערערזייטס אבער לענגט ער זיך דיא פּראַגע אויך, אָב עס דענן מאָגליך זיין קאָנגטע, דיא נאָ-צע היידען-וועלט צור אנגאַהמט דעס שטרענגען ירושלים גע-זעטצעס בעזוגען אונד זיא דער שטערצאַפּפּטען בע-

---

(אַרשטעצונג פאָלגט.)

בלאָם זאָלבען איינוואַנדערערן, וועלכע מיט ווייבערן אונד קינדערן אויף עלענדען קאַרדען קאָממען, אָהנע מיטטעל צום לעבען־צו בעוויטצען, אונד אין רומענען זיך הערומטרייבען מאַכען, ווירד דאס אבער־שרייבען דער רומענישען גרענצע פערוויינערט. — זאָלכע ליישע זינד יא אויך אויס אהרער איינגענען היימאטה אויסגעוויזען וואָרדען, מאן קאנן אלזאָ ניכט וויסען, דאס זעלבע פאָן רומענען אויפגע־נאָממען ווערדען.“ — דער געמיינאמע מינעסטער דעם אייסערן אין וויען נאב זיך מיט דיעזער ער־קלערונג דער רומענישען רעגיערונג צופרידען.“ — זאָ וויייט דיא מעלדונג אויס בוקאָרעסט. ווי פריינען אונס יואָהל איינערזייטס, דאס אונזער מינעסטער דעם אייסערן זיך זאָ וואָהר דער יודען אין דער בו־קאָווינא אנגענאָממען האט. אבער טראָטצדעם שטעהט עס צו בעפירכטען, דאס דיא רומענישע רעגיערונג דיא יודען מיסבראוך טרייבען ווירד. זיא זאגט, דאס זיא ניר זאָלכע יודען פאָן דער גרענ־צע צו־ריקוויזע, דיא קיינע מיטטעל צום לעבען האָ־בען. אבער וויא פיעלע יודען, דיא בלאָם אין קאָ־פיטאל פאָן 5 גולדען בעוויטצען, גיכט עס, דיא טראָטצדעם אדר הייז אויף אינע רעדליכע וויייז צו ערהאלטען פערשטעהען! זאָלכען ליישען ווירד דיא רומענישע רעגיערונג נעיים זאגען: „פאָלגע אויך: אדער האבט ניכט, פאָן וואס צו לעבען!“ — אונד דאָך וויים דער יודע דורך ארבייט אונד שפאר־זאמקייט דאס צו ערזעטצען, וואס אדם אן קאָפ־טאל אבגעהט!

* (פרייגדליכקייט דעס פירסטען בולגאריענס צו דען יודען.) פירסט אלעקסאנדער אויס בולגאריען האט זיך ביי דען בולגאריישען יודען גענאָנ־בער זעהר פרייגדליך געצייגט. אין לעצטערער צייט האטטע דיעזעלבע געלעגענהייט, דען יודען זיינעס פירסטענהאוזעס בעזאָנדערע בעווייז זיינער פריינ־ליכער גונסטען צו לייפערן. דיא באזיהלונגען בול־גאריען דאטטען געמליך אין אללען שטעדטען דיא וואָכען־מערקטע איין דען „שבת“ פער־לעגען, דאמיט דיא יודען פאָן דענזעלבען פערגע בליבען. אויף אין אנזוכען דער פערשיעדענען יודישען גמיינען בולגאריענס עדליכע זייגע דא־ריבער אין דערקלעגע, דאס דיא וואָכען־מערקטע פאָן גן אב אויף וואָכען־טאגע צו פערלעגען זונד, דא־מיט אויך דיא יודישע בעפאָלקערונג אויף דענזעל־בען ריעשיגען כאגע. — ביא זייגער דורכריייז דורך דיא שטאדט זאמאנאָף מאכטע אדם דיא יודישע געמיינדע אייגע גלענצענדע אויפאָרטונג, עס וואר אן אייגעס „שבת“. דער פירסט דאנכטע, דאס דיא יודען טראָגען דעם הייליגען רוהע־טאגעס צו זייגעס עמפאנגע ערשיעגען זונד. ער זאגטע

פאָלייעטאָן.

איס איינער אונטערגאנגענען וועלט.

(20־טע פאָרטזעטצונג.)

„בראוו נעמאָוואָרטעס! (יעקע יעטצט אינצווישען איינע פערמרד שטימע; עס וואר דיא שטימע דעס מאָ־נאָכען) איך האבע גענען מיינע גנעדיגהייט אייער גע־שפרעך בעלייטשט. יא, פיילוס, שאָן דיין ערסטעס בעגעגנען איזט איינע ליגע. דיא נעשטאהטס זעלבער, דיא גלייכעס ניכט, דאס ישי הנצי איין נאָטטעס־יאָהן, איין משיח, וויא אונד דענאָך פערדינסט דיא אינעראלד!“

„אבער דעם אונווייסענדען פאָלקע מיס מאן זאָלכע הייליגע־יינגע פאָרזאגען (זאגטע פיילוס), עס מיס אן עס־טאָ. אבער־נאטירליכעס גלייבען, יאָנטס האלט עס ניכט דיא גלייבע דעס גלייבענס. דאס פאָלק גלייבט נור, ווענן עס בלייבט. ווענן איך מיט דער וואהרהייט איינטרעטע אונד אנזאגע, איר ווילט איהנען נור דיא יודישע גלייבע דען עיליינטערונגען פאָן דען שווערען נע־שעטצען, פורדע איך קיינע אנהענגער, ווייל דאס גלייבען אין „ווענס אויסנעפעגטען ווערען מיט ווענס אלטען גאָטען אים אללגעמיינען אונטער דען היידען ניכט גלייבען אין — ווייל וויסטען פאָלק אבער מיס איך עשוואס אנ־דערעס אנזאגען דעס פאָלקע אבער מיס איך אויך גלייבען נעבען. וויא איהר וויס־טעט, דער ישי הנצי פאָן הלל אונד דייך אן קענגס־לעטצטען אין דער אלטען אלטען אין דער אלטען אלטען אין דער אלטען אל